

Banknot kolekcjonerski NBP

Bitwa Warszawska 1920

W setną rocznicę wielkiego polskiego zwycięstwa nad bolszewikami w Bitwie Warszawskiej Narodowy Bank Polski wyemitował banknot kolekcjonerski w formacie pionowym.

Na przedniej stronie banknotu przedstawiono postać Józefa Piłsudskiego. Wizerunek został zaczerpnięty z obrazu Kazimierza Mańkowskiego pt. „Rok 1920”. Naczelnika Państwa ukazano jako obrońcę Warszawy. Na dalszym planie widnieją zarysy charakterystycznych warszawskich budowli. Z kolei zaprezentowany tu awers Krzyża Walecznych – z polskim orłem, napisem „Na polu chwały” i datą 1920 – jest odwołaniem do zbiorowego wysiłku polskiego żołnierza oraz czasu ustanowienia tego odznaczenia w kluczowym momencie zmagania pod Warszawą.

Przednią stronę banknotu uzupełniają napis NIEPODLEGŁOŚĆ, wpisany w wieniec z liści dębu, oraz elementy graficzne i motywy roślinne znajdujące się na banknotach marek polskich, w tym wizerunek orła i monogram RP widniejące na banknocie 100 marek polskich z 1919 r.

Na odwrotnej stronie banknotu, pod barwami narodowymi, przedstawiono środkowy fragment obrazu Jerzego Kossaka pt. „Cud nad Wisłą”. Wyobraża scenę symboliczną – księdza Ignacego Skorupkę wiodącego do ataku żołnierzy formacji ochotniczych. Całość dopełniają wieniec z liści wawrzynu, medal pamiątkowy za wojnę 1918–1921 (errata do obwoluty banknotu) oraz fragment odezwy Rządu Obrony Narodowej „Ojczyzna w niebezpieczeństwie” z 5 sierpnia 1920 r.

Bitwa Warszawska była przełomowym momentem wojny z bolszewikami. Zwycięstwo okrzyknięto Cudem nad Wisłą, a pomoc w sukcesie przypisano opiece Najświętszej Maryi Panny, której święto

Wniebowzięcia przypadło na kulminacyjny moment zmagania. Zasługi w zakresie dowodzenia należy przypisać zarówno naczelnemu wodzowi Józefowi Piłsudskiemu, jak i szefowi sztabu generałowi Tadeuszowi Rozwadowskiemu oraz generałom Władysławowi Sikorskiemu – dowódcy 5 armii, Józefowi Hallerowi – dowódcy Armii Ochotniczej walczącej na przedpolach Warszawy i Maxime'owi Weygandowi. Zwycięstwo było możliwe dzięki zjednoczeniu narodu oraz poświęceniu polskich żołnierzy powstrzymujących bolszewicką nawałę. Wśród nich wyróżniły się formacje złożone z ochotników, w tym gimnazjalistów i studentów, którzy odpowiedzieli na apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie”. Szczególną postacią był skromny ksiądz Ignacy Skorupka. W wielu wyobrażeniach i w legendzie jest prezentowany jako ten, który poległ, prowadząc z krzyżem w ręku żołnierzy do boju. Postać Skorupki uosabia obrońcę cywilizacji zachodniej i chrześcijaństwa przed niszczycielską rewolucją bolszewicką.

Do legendy przeszły zażarte starcia na przedmościu warszawskim pod Radzyminem i Ossowem w połowie sierpnia 1920 r. Równie ważne były zmagania Frontu Północnego i walki nad Wkrą oraz decydujące uderzenie wyprowadzone znad Wieprza. Nie bez znaczenia były osiągnięcia polskiego radiowywiadu.

Zwycięstwo pod Warszawą utrwaliło jednak głównie mit Józefa Piłsudskiego – wskrzesiciela państwa i zwycięskiego wodza. To on stworzył koncepcję przeprowadzenia bitwy i kierował decydującym uderzeniem znad Wieprza. A zwycięstwo było doniosłe! Już współcześni podkreślali jego znaczenie, a Edgar Vincent D'Abernon nazwał Bitwę Warszawską „osiemnastą decydującą bitwą w dziejach świata”. Pod Warszawą ocalono bowiem nie tylko niepodległość Polski, lecz także zatamowano ekspansję bolszewizmu na Europę.

Wojciech Kalwat

NBP

Narodowy Bank Polski

Banknot kolekcjonerski NBP

Bitwa Warszawska 1920

Aktualny plan emisji wartości kolekcjonerskich
i monet okolicznościowych
www.nbp.pl/monety

Narodowy Bank Polski
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
e-mail: listy@nbp.pl

NarodowyBankPolski
NBPTv
@nbppl

Banknot kolekcjonerski NBP
Bitwa Warszawska 1920

Nominał: 20 ZŁ

Wymiary: 77 mm × 150 mm

Nakład: do 60 000 szt.

Projektant: Justyna Kopecka

Data emisji: 11 sierpnia 2020 r.

Emitent: NBP

Producent: Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. na zlecenie NBP

11 sierpnia 2020 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu banknot kolekcjonerski *Bitwa Warszawska 1920* o nominale 20 zł. Banknoty są dostępne w oddziałach okręgowych NBP oraz w sklepie internetowym kolekcjoner.nbp.pl.

NBP ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym monet i banknotów kolekcjonerskich. Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

